

Regler för grävning allmän platsmark

Regler

Dnr: KS 2019/78

Kommunfullmäktige, 2022-08-29, § 105

Dokumenttitel: Regler för grävning allmän platsmark

Typ av styrdokument: Regler

Beslutad av: Kommunfullmäktige

Datum och beslutsparagraf: Kommunfullmäktige 2022-08-29 § 105

Diarienummer: 2019/78.310

Gäller för: Serviceförvaltningen

Giltighetstid: Tills vidare

Senast reviderad: 2022-06-17

Ersätter: Tidigare version, 2019-04-12.

Innehåll

Inledning.....	4
Tillstånd.....	4
Akuta åtgärder.....	4
Ansökningsprocessen.....	4
Förberedelser	4
Kabelanvisning och samförläggning	5
Slutbesiktning.....	6
Garanti.....	6
Överskottsmassor samt övrigt material	6
Gatsten, marksten, markplattor.....	6
Identitet	6
Gaturen hållning.....	6
Återställande av vegetationsyta.....	7
Återställning asfaltsytor	8
Körbanor.....	8
Gång- och cykelväg.....	8
Pris asfalt	8
Brunnar.....	8
Gatsten, marksten, markplattor.....	8
Tillåten sjunkning	9
Avgifter	9
Viten.....	9

Inledning

Hammarö kommun har ansvar för drift och underhåll på allmän platsmark. Dessa föreskrifter ska ligga till grund för att alla schaktarbeten som utförs på kommunens mark utförs och återställs på ett sätt som minimerar framtida underhållskostnader till följd av bristfälligt utförande. Föreskrifterna gäller så länge inte annat skriftligt överenskommit.

Ett schaktarbets utförande påverkar framtida gatu- och parkunderhåll. Även ett korrekt utfört arbete kan resultera i framtida skador som ofta uppkommer efter lång tid med t.ex. sprickbildningar och sättningar. Därför är god planering och samordning viktigt för att minimera antalet grävningar i kommunens mark.

Ett grävstillstånd ska alltid sökas när det berör allmän mark, såsom gator, cykel- och gångvägar, parkeringar, torg och parkmark.

Tillstånd

Grävstillstånd söks hos Hammarö kommun serviceförvaltningen/gata.

Arbeten som kommer utföras utanför ordinarie arbetstid mellan klockan 22.00-06.00 kräver särskilt tillstånd hos miljö- och byggförvaltningen i Hammarö kommun.

Akuta åtgärder

Vid skada på ledning som kräver akut åtgärd ska ansökan om grävstillstånd och trafikordningsplan (TA-plan) skickas i efterhand till serviceförvaltningen/gata senast efterföljande vardag.

Ansökningsprocessen

Grävanmälan görs av ledningsägaren eller byggherren senast 20 arbetsdagar före arbetes påbörjande.

Om arbetet kräver någon form av skyltning ska även en trafikordningsplan (TA-plan) skickas in ihop med grävanmälan där man redovisar hur man tänkt lösa trafiksituationen under schakttiden.

Dessa två ärenden hänger ihop under hela processen vilket innebär att ett grävstillstånd ej är giltigt om inte också TA-planen är det.

När dessa två ärenden skickats in granskas de av kommunens handläggare som då kan bevilja eller begära in kompletterande uppgifter. Kommunen har 20 arbetsdagar på sig att lämna besked.

När båda ärendena är godkända är det klart att utföra arbetena inom den tidsram man har uppgett.

Förberedelser

Allmänt gäller att man ska beakta behovet av reservkapacitet (tomrör och trummor) för att undvika grävning i framtiden.

Möjligheten att borra/trycka sig under asfalten ska alltid beaktas först. Alla förberedelser som detta kräver står sökande för. Först när detta ej är möjligt av orsaker som tex för lite utrymme eller risk att skada befintlig kanalisation får schakt

beviljas och dessa orsaker ska då beskrivas i grävansökan.

I allmänhet tillåts inga grävningar i ytor för motorfordon med beläggning yngre än fem år samt i gång- och cykelvägar oavsett ålder. Ålder på asfalt kan sökas på kommunens hemsida "karta på beviljade gräv tillstånd". Alternativa dragningar ska då göras och om befintliga ledningar finns i närheten ska ledning läggas intill dessa.

Kabelanvisning och samförläggning

Sökande ansvarar för ta ut kabelanvisning via tex ledningskollen.se samt att kontakta övriga berörda ledningsägare inom det tilltänkta området om de har planerade arbeten där som i så fall ska samförläggas.

Arbetsområdets utbredning

En grävanmälan ska alltid sökas för varje enskilt arbete.

Arbetet räknas som pågående till dess att ytan förseglats med ny beläggning och tillfälliga trafikordningar är borttagna. Sökande ansvarar för kontroll och underhåll av ytan och skyltning tills den asfalterats. Den ska hållas uppfylld till omkringliggande vägnivå och löst grus ska sopas upp. Skyltningen ska följa TA-planen tills arbetet är avslutat. Kontinuerlig tillsyn av arbetsplats ska utföras för att säkerställa att trafik- och skyddsanordningar är i funktion.

Syn av arbetsområde

Ytorna kommer att betraktas som felfria om inte sökande påtalar annat för kommunen innan arbetet påbörjas.

Om misstanke finns att planerade arbeten som schaktning, sprängning, pålning m.m. kan skada närbelägna fastigheter eller anläggningar ska en riksinventering ske av dessa innan arbetet får påbörjas. Denna inventering och eventuella vibrationsmätningar ska utföras och bekostas av sökanden. Om arbetet påverkar boende, tex att in/utfart grävs av ska boende meddelas i god tid innan arbetet påbörjas där sökande förklarar syftet med arbetet samt påbörjande och färdigställandetid.

Skydd av ledningar

Den som gräver ska vidta de åtgärder som krävs för att skydda närbelägna byggnader, mark, växtlighet, anläggningar och ledningar mot skador.

Upplagt material får inte hindra tillträde eller dölja avstängningspunkter eller inspektionsanordning, skyltning, brandpost, brunn, elcentral, mätpunkt och dylikt.

Skydd av mark och vegetation

Vid skada på träd, vegetation och dylikt värderas detta enligt den version av Alnarpsmodellen som gäller vid tillståndets utförande.

Byggstängsel placeras minst 1 meter utanför i trädens dropplinje (trädkrona) och minst 0,5 meter utanför övrig vegetation. Se vidare under avsnittet "Schakt i vegetationsytor".

Bevarandevärd vegetation ska ej skadas och Hammarö kommun avgör vad som räknas som det. Rådfråga alltid kommunen vid osäkerhet före arbetets påbörjande.

Om träd eller övrig vegetation anses behövas tas bort ska kommunen alltid tillfrågas först.

Slutbesiktning

När arbetet är färdigt ska detta meddelas till kommunen som då kommer att slutbesikta området. Eventuella fel och brister ska utföras före godkännande. När objektet är besiktat och godkänt påbörjas garantitiden.

Sökanden ska utföra egenkontroll som kan komma att begäras in av kommunen efter utfört arbete. Oaktat om egenkontroll utförs eller inte gäller att alla punkter i denna föreskrift efterlevs.

Garanti

Hammarö kommun sammankallar till eventuell garantibesiktning. Sökanden har ett garantiansvar under 5 år på sina utförda arbeten. Detta gäller även skada på träd, växter och grönytor som orsakats av sökandens arbete. Fel som uppkommer under dessa 5 år ska bekostas och åtgärdas av den sökande. Detta gäller inom 5 år efter att arbetet har besiktats och godkänts. Vid bolagsöverlåtelse, konkurs eller liknande följer garantitiden och felansvaret med till eventuell ny ägare. Det åligger sökande att informera ny ägare om löpande garantitid och dess innebörd.

Överskottsmassor samt övrigt material

Överskottsmassor samt övrigt material får inte lämnas kvar på kommunens mark utan särskilt tillstånd. Borttransport ombesörjes av sökanden omedelbart efter arbetet avslutats. Kommunen äger annars rätt att utföra detta på sökandes bekostnad.

Gatsten, marksten, markplattor

Gatsten, betongplattor och kantstöd är kommunens egendom och överblivet material ska transporteras till av kommunen anvisad plats.

Identitet

Varje arbetsplats ska märkas ut med den sökandes identitet. Den ska synas tydligt med telefonnummer dit allmänheten kan vända sig med frågor.

Gaturenhållning

Intilliggande gata ska rengöras kontinuerligt från jord och smuts som kan följa med maskinerna.

Schakt allmänt

Arbete i hårdgjorda ytor ska planeras så att ytornas konstruktion, bärighet och slitstyrka består.

Arbetsområdets utbredning ska minimeras för att minimera trafikstörningar. Beakta vid schaktning att separera massorna i största möjliga mån för att underlätta återfyllnad utan att blanda massorna.

Förutsättning för att använda befintligt material är att de är fria från asfalt,

virkesavfall och skräp.

Schakt i rotzon

Schaktning och ledningsdragning i parkmark ska undvikas om det kan påverka växters och trädets rotsystem. Schaktning i trädets och buskars rotzoner ska inte ske. Då det är oundvikligt ska schaktning intill rotsystemen ske för hand. Om rötter grävs av ska dessa beskäras med ett rent snitt. Avslitna rötter får ej förekomma. Rötterna får ej utsättas för torka eller kyla (frostskada). Vid friläggande av rötter ska de täckas av säckväv eller byggplast. Säckväven ska då hållas fuktig. Avbrutna grenar ska skäras av vid närmast oskadade förgrening. Vid osäkerhet hur snitten ska läggas ska alltid kommunen tillfrågas.

I de fall trafik inte kan undvikas innanför bevarandevärd vegetation kan Hammarö kommun godkänna användning av tryckavlastande plattor eller ett 30 cm tjockt lager av fraktion 0-60 avjämnat med 0-8 på geotextil. Bevarandevärd vegetation definieras före byggstart. Se avsnittet "Skydd av mark och vegetation" för skydd som utförs av sökande.

Skydd av träd och bevarandevärda träd

Träd ska skyddas enligt beskrivning nedan. Vilka träd som klassas som bevarandevärda hittas på: <https://tradportalen.se/> och [här ska extra stor hänsyn tas](#). Se avsnittet "Skydd av mark och vegetation".

Träd ska skyddas enligt anvisningar i "Standard för skyddande av träd vid byggnation". Se punkt 1.8 Trädskyddsområde samt 3.3 Barriärer och markskydd. Om andra delar än dessa ska användas bestäms i samråd med Hammarö kommun.

Denna standard finns tillgänglig på <https://pub.epsilon.slu.se/15341/>

Vid skada på träd som bedöms vara bevarandevärda och övriga träd kommer vite utkrävas. De utdöms enligt "Ekonomisk värdering av återanskaffning för träd-Alnarpsmodellen" (senaste versionen). Den finns tillgänglig på http://www.movium.slu.se/system/files/news/9222/files/ekonomisk_vardering_av_urbana_trad_-_alnarpsmodellen.pdf

Återställande av vegetationsyta

All vegetationsyta som packas ska luckras till minst 20 cm djup.

Växtbädd ska återställas till ursprunglig typ.

Gräsyta ska återställas till samma typ och tjocklek som innan och vältras och sås med gräsfrö eller täckas med rullgräs av samma typ som innan. Ogräs avlägsnas före sådd. Jordklumpar större än 5 cm sönderdelas. Inga stenar över 2 cm ska förekomma i det översta 20 cm jordlaget. Minimum 3 kg gräsfrö/100 kvm.

Grönytorna ska etableringsskötas tills de klarar sig på egen hand.

Naturmark ska återställas till så nära ursprungligt skick och omgivande ytor som det går och massorna som används ska i första hand var från platsen.

Återställning asfaltsytor

Allt beläggningsarbete ska utföras med minsta möjliga antal skarvar. Asfaltskanter ska skäras raka i kvadratisk eller rektangulär form. Snittet ska generellt göras minst 50 cm utanför schaktkant samt följa gatans huvudlinje. Skärning av asfaltskanter ska utföras på ett sådant sätt att jämn anslutning mot omkringliggande lager erhålls samt att lös och skadad asfalt tas bort. Om asfalt läggs i flera lager ska kanten fräsas och skarven förskjutas minst 15 cm mot nästa lager.

Körbanor

Vid återställning av körbanor återställs hela körfältets bredd om inte återställningen enligt förutsättningar ovan får plats i vägreken utanför hjulspåren. Om tjockleken på befintlig beläggning underskrider 40 mm återställs ytan med 100 kg/m² asfalt. Om tjockleken på beläggningen överskrider 40 mm tillkommer asfalt till befintlig tjocklek men maximalt 150 mm. Likvärdiga asfaltssorter ska användas, vilka sorter som anses likvärdigt beslutar kommunen.

Gång- och cykelväg

Efter grävning i gång-och cykelvägar ska hela bredden återställas. Ytan återställs med 100 kg/m² ABT11.

Pris asfalt

Kommunen kommer fakturera sökande för beläggning. Se avgifter längst bak i dokumentet.

Priserna för återställning av asfalt kommer att indexjusteras enligt kommunens avtal för beläggningsarbeten.

Grävning och återställning vintertid

Om marken är tjälad och behöver tjältinas med kol så ska ytan hägnas in. Det ska finnas kontaktpuppgifter på stängslet som är nåbar och tillgänglig dygnet runt. Avståndet måste vara betryggande till byggnader och annat brännbart föremål. Om säsongen inte tillåter återställning och asfaltsverket är stängt för varmasfalt ska ytan underhållas av sökande så inga skador eller olägenheter uppstår på egendom eller för trafikanter.

Brunnar

Extra uppmärksamhet ska hållas mot brunnar och packning ska utföras noggrant. Tillräckligt stort utrymme ska tas upp runt brunnar så att erforderlig packning kan utföras för att minimera framtida sättningar.

Gatsten, marksten, markplattor

På gångbanor ska befintliga plattor eller sten läggas om till 70 cm utanför schaktkant för att minska framtida sättningar. Trasiga plattor ersätts med nya eller med hela begagnade och bekostas av sökanden. Befintlig sättsand tas bort och ersätts med ny minimum 3 cm tjockt lager och packas enligt anvisningar i senaste anläggnings-AMA.

Fogsand läggs ut och packning med vibroplatta försedd med gummivals ska utföras direkt. Fogsand läggs därefter ut tills fogarna är fyllda. Ytan kontrolleras till nästkommande säsong och saknas sättsand ska då ny läggas på samt överbliven sand sopas bort.

Tillåten sjunkning

Tillåten sjunkning på körbanor, gång- och cykelvägar och trottoar är 1 cm på 3 meter rätskiva.

Tillåten sjunkning på grönyta är 2 cm på 3 meter rätskiva.

Markupplåtelse

För upplag av material eller uppställning av tex container på gata krävs att det söks tillstånd för att använda offentlig plats. Detta söks på hos polisen på denna sida: [Offentlig plats | Polismyndigheten \(polisen.se\)](http://www.polismyndigheten.se) Om upplåtelsen påverkar trafiken på något sätt ska en TA-plan alltid bifogas. Inget nyttjande av marken får tas i anspråk innan ansökan beviljats. Marken ska besiktas innan och efteråt av kommunen. Ytan ska skyttas upp enligt TA-plan. Tidsperiod ska anges av sökande och ytan ska lämnas städad och i samma skick den hade innan upplåtelsen första vardagen efter upplåtelsen upphört. Sökande bekostar alla kostnader för markupplåtelsen samt kostnaden en eventuell återställning kräver.

Avgifter

Grävillstånd med bifogad TA-plan 2000 kr
(Avgiften gäller ej verksamhet med org.nr 212 000-1793)

Återställning asfalt
100 kg/m² ABT 11/B100-150 (motsvarar 40 mm)
Pris/objekt (indexeras enligt kommunens avtal för beläggningsarbeten)

<2 m ²	1700 kr/st
2,1 -10 m ²	650 kr/m ²
10,1-50 m ²	500 kr/m ²
>50 m ²	450 kr/m ²

Viten

[Viten och Tillstånd](#)

När godkänt grävillstånd saknas	10 000 kr
När godkänd TA-plan saknas	10 000 kr
Om tidsförlängning inte begärts minst fem arbetsdagar innan sluttid (gäller både grävillstånd och TA-plan)	1500 kr/ kalenderdag
Om TA-planer ej finns tillgängliga på arbetsplatsen	5000 kr

Fysisk avstängning

När grundläggande avstängning inte är utförd, inte följer godkänd TA-plan, eller arbetsområdet är farligt för trafikanter och personal 10 000 kr

Personal och arbetsområde

Om utmärkningsansvarig inte befinner sig på arbetsområdet eller är nåbar på en fast arbetsplats 5000 kr

Om personalen saknar godkänd utbildning eller visar tydlig saknad av kompetens 5000 kr

Om personalen saknar varselkläder eller brister i varselklädseln förekommer 10 000 kr

Om personalen på plats inte medverkar till att anmärkning åtgärdas vid anmodan 5000 kr

Entreprenadområde

Om mark tas i anspråk utanför entreprenadområdet 500 kr / kalenderdag

Grovt åsidosättande av bestämmelser

Vid grovt åsidosättande av bestämmelser äger serviceförvaltningen rätt att stänga av ansvarig arbetsledare upp till 2 år vad gäller arbete i kommunens allmänna och offentliga mark